

KONGSBERG SAMLESENTRAL II AS
Askeladden 7 (JE)
3614 Kongsberg

Saksbehandler:
Anne Stine Zakariassen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Kongsberg samlesentral Kontrollnummer: 2023.115.I.SFOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Mai Jorun Aftret Bastiansen (daglig leder)

Fra Statsforvalteren i Oslo og Viken:

Anne Stine Zakariassen

*Andre deltagere fra virksomheten som
deltok deler av dagen:*

Linn Danielsen (digitalt)

Bård Holtan

Michael Mørk

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i Oslo
og Viken:*

Kathrine Eriksen Vatn

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Kongsberg samlesentral den 18. oktober 2023. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Oslo og Viken avdekket 2 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Kongsberg samlesentral sin håndtering av farlig avfall har mangler
- Kongsberg samlesentral har mangelfulle rutiner for aktiviteter som kan ha effekt på ytre miljø

Anmerkninger:

- Kongsberg samlesentral kan forbedre sitt system for avvikshåndtering

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

15. november 2023	Anne Stine Zakariassen	Kari Skogen
dato	kontrollør	seksjonssjef

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Kopi av rapporten sendes til:

- Kongsberg kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: KONGSBERG SAMLESENTRAL II AS	
Organisasjonsnr.: 927991578	Eies av: 927971925
Bransjenr. (NACE-kode): 25.990 - Produksjon av metallvarer ikke nevnt annet sted	

Kontrollert enhet

Navn: Kongsberg samlesentral	Anleggsnr.: 3006.0058.01
Kommune: Kongsberg	Fylke: Viken
Anleggsaktivitet: Farlig avfall - mottak og mellomlagring	
Tillatelse gitt: 29. august 2022	Sist endret: -

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen var ikke varslet på forhånd og inngår i Statsforvalterens aksjon i 2023 for behandlingsanlegg som håndterer kasserte kjøretøy.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Miljøsanering av kasserte kjøretøy
- Forsøpling
- Oljeutskiller og utslipp til vann
- Farlig avfall inkludert fluorholdig kjølegass
- Miljørisikovurdering
- Avviksbehandling

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Kongsberg samlesentral plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Kongsberg samlesentral innen 1. februar 2024 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfovpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Oslo og Viken v/Anne Stine Zakariassen.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 18. oktober 2023. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Kongsberg samlesentral bli ilagt et gebyr på kr 22 500,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Oslo og Viken. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Oslo og Viken (jf. offentleglova) og www.norskeutslipp.no.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Kongsberg samlesentral sin håndtering av farlig avfall har mangler

Dette er avvik fra følgende krav gitt i regelverket

Tillatelse etter forurensningsloven til drift av avfallsanlegg for Kongsberg Samlesentral II AS, datert 29.08.2022 (Tillatelsen), punkt 3.3.1 «Mottak, mellomlagring og håndtering» og 3.3.2. «Declarering og journalføring».

Beskrivelse av krav

Alt farlig avfall fra sanering av kjøretøy skal oppbevares i hele og tette beholdere og/eller containere som er tydelig merket med innhold.

Bedriften skal ha etablert et system som sikrer at mottatt farlig avfall er deklart på avfallsprodusent, jf. avfallsforskriften §§ 11-12 og 11-13. All deklarasjon skal skje elektronisk.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Det finnes en skriftlig rutine for håndtering av farlig avfall (FA) i bedriftens internkontrollsystem, men den er ikke kjent for alle på anlegget som håndterer FA. Rutinen er overordnet og mangler opplysninger om hvilke typer farlig avfall som oppstår på anlegget og hvordan deklareringsprosedyren skal foregå. Det blir opplyst fra daglig leder at praksisen er at de bruker avfallsdeklarerings sin «oppskrift» ved deklareringsprosedyren.

Ved befaringen ble det observert at en beholder med spillolje fra sanering av kjøretøy var feilmerket med avfallskoden 7030. Videre observerte vi to 200 liters fat uten merking som ble oppbevart utendørs og med fare for påkjørsel. Det ble opplyst at disse inneholdt «dårlig diesel».

Anlegget tar imot batterier fra kunder, som lagres og deklarerer igjen/på nytt sammen med batteriene som tas ut av de kasserte kjøretøyene, og som fører til dobbeldeklareringsprosedyren for en del av batteriene. Summen av disse blir deretter angitt som mengde batterier som oppstår.

Det kom også fram at Kongsberg Samlesentral ikke har gjort en vurdering av om katalysatorer er farlig avfall eller ikke. Det ble opplyst at de avtapper AC-gass og skal levere til Returgass, men at det foreløpig ikke var levert noe. De kunne ikke vise til rutiner som beskriver krav i regelverket for håndtering av AC gass.

Virksomheten sin håndtering og skriftlig rutine for farlig avfall har mangler med tanke på avfallshåndteringsprosedyren på dette spesifikke anlegget med hensyn til ansvar, lagring, merking, levering og deklareringsprosedyren av farlig avfall, inkludert håndtering av fluorholdige gasser fra klimaanlegg.

Avvik 2

Kongsberg samlesentral har mangelfulle rutiner for aktiviteter som kan ha effekt på ytre miljø

Dette er avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsens punkt 2.5 «Plikt til forebyggende vedlikehold»
- Forskrift om systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 annet ledd, punkt 7 «Rutiner»

Beskrivelse av krav

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

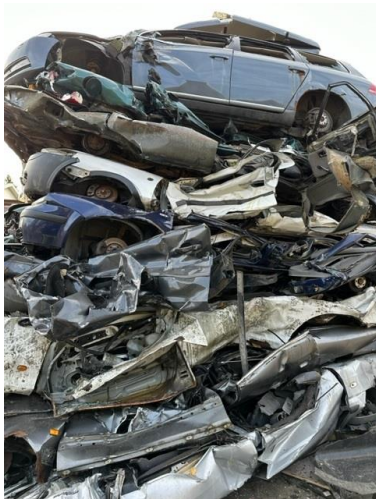
Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i tillatelsen, forurensningsloven og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten skal ha oversikt over de krav som er av særlig viktighet, de plikter å holde sin internkontroll oppdatert og ha skriftlig dokumentasjon som viser dette.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Det ble opplyst at så å si hele anlegget har betongdekke. Alt overvann ledes gjennom sandfang før det går via oljeutskiller og ut i bekk vest for anlegget.

Vi ønsker å bemerke følgende:

- Det ble opplyst at området jevnlig ble ryddet for avfall, men dette var ikke skriftliggjort i en rutine. Under befaringen ble det observert noe avfall utenfor betongdekket ved lagringsstedet for ferdig sanerte kjøretøy.
- Sjekker betongdekket jevnlig og reparerer ved behov, men har ingen skriftlig rutine for dette.
- Virksomheten har ikke egen presse for sanerte kjøretøy, men vi observert likevel flere vrak som var relativt sammenpresset., jf. Figur 1. Samtidig ble det ved befaringen observert en del søl ved lagring av de sanerte kjøretøyene. Vi opplyser om at pressing av sanerte biler ikke inngår som en del av tillatelsen noe som forutsetter egen oppsamling av presse saft. Det er imidlertid tillatt å trykke ned tak på biler for å kunne forenkle lagring og transport.

Figur 1 Lagring av sammenklemte sanerte bilvrak (Foto: Statsforvalteren i Oslo og Viken)

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Kongsberg samlesentral kan forbedre sitt system for avvikshåndtering

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har et avvikssystem og ved gjennomgang var det skrevet ett avvik på ytre miljø i 2022 knyttet til overskridelse av utslippskrav. Tilsynet viste at det har vært flere hendelser som burde vært avviksført, eksempelvis ødelagt taknedløp, som medfører at takvann renner utover det tette dekket og videre ned i oljeutskiller. Virksomheten opplyste at det også hadde vært stående dammer av vann over sandfangskummer i forbindelse med episoder med mye nedbør. Hva som defineres som et avvik med hensyn til ytre miljø kan forbedres.

8. Andre forhold

Virksomheten tar imot elbiler og mellomlagerer elbil-batterier på anlegget. Det tas ikke ut bildeler da bilene som tas imot er for ødelagte til at deler kan gjenbrukes.

Miljøsanering

I denne inspeksjonen har vi sett på fjerning av farlig avfall som flytende væsker, fluorholdig kjølegass, katalysatorer, oljefilter og batterier. Vi har ikke hatt fokus på loddetinn i elektronisk kretskort, kobber i bremsebelegg eller elektroniske komponenter, jmfør Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 4, vedlegg 1 punkt 6.

Klage på tillatelsen

Kongsberg Samlesentral fikk ny tillatelse etter forurensningsloven 29. august 2022. Virksomheten påklaget den nye tillatelsen den 16. september 2022, og ba om oppsettende virkning. Statsforvalteren har enda ikke behandlet klagen, og heller ikke vurdert oppsettende virkning. Under tilsynet informerte vi om at så lenge vedtak om ny tillatelse ikke er gitt oppsettende virkning, er det den nye tillatelsen som er gjeldende.

Krav i den nye tillatelsen utover det som gjelder sanering av kasserte kjøretøy, var ikke tema for tilsynet.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) §§ 3 og 3a
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren

Fremlagt dokumentasjon fra Kongsberg Samlesentral som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- 2023 - KS Miljøaspekt 30. januar 2023
- 2023 - Risikovurdering KS
- Mottak og håndtering av farlig avfall
- Prosedyre for mottakskontroll
- Journal Bilvrak
- Driftsjournal oljeutskiller
- Avtale driftskontroll av oljeutskiller
- Resultater prøvetaking av oljeutskiller, 21.06.2023.